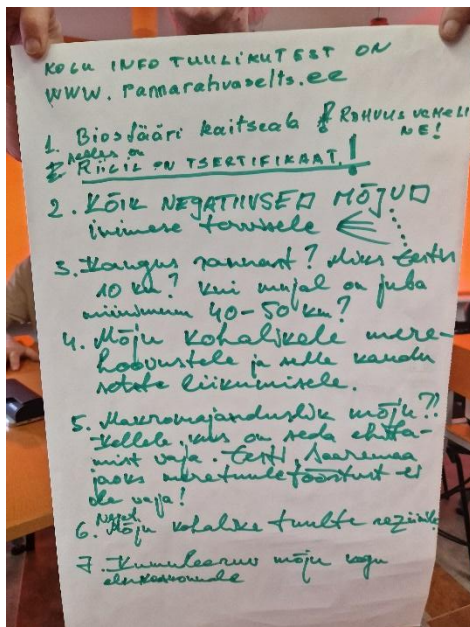

VÕIMALIKUD MÕJUD - MILLISED UURINGUD ON LISAKS PLANEERITAVATELE VAJALIKUD?

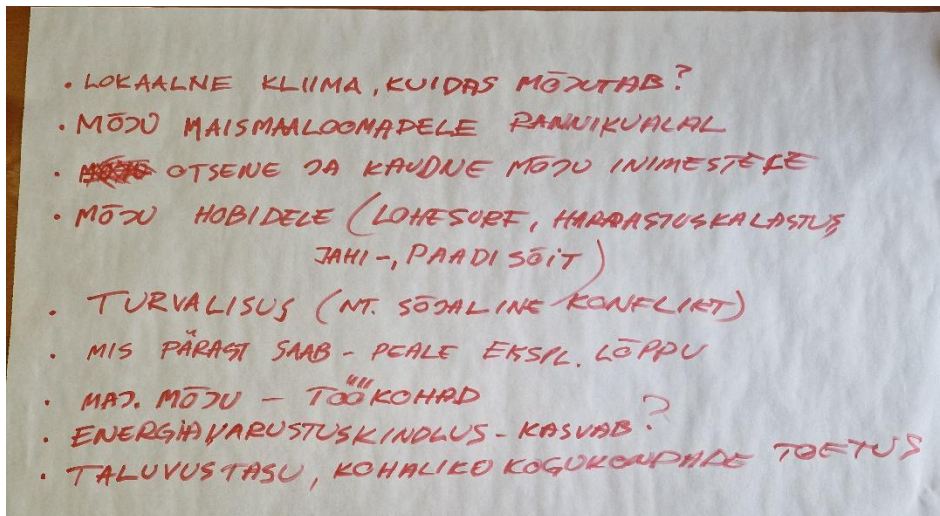
I laudkond

- www.saarerannarahvaselts.ee - informatsioon tuulikutest
- rahvusvahelise biosfääri kaitseala aspekti arvesse võtmine - tagamine, et see jääks püsima
- kõik negatiivsed mõjud inimese tervisele – madalsageduslike helide mõjudest ei soovita rääkida - Soome, Rootsi – uurida, kus on ja võtta arvesse.
 - Eesti riiklik standard uurib ainult neid sagedusi, mis on inimkõrvale kuulda – on vaja uurida sellest kaugemale
- kaugus rannast – miks meil lubatakse 10-11km, kui mujal on ka 50km?
- mõju kohalikele merehoovustele, setete liikumisele – Rootsi uuring (Kliima-ja mereinstituut Göteborgis, Lars Arneborg) - puudutab Taani väinadesse soovitud tuulikuid
 - Milline koosmõju Pärnu lahe ja plaanitud ELWINDi ala koosmõju
 - Kardetav on sinivetikate laialdane vohamine
- Makromajanduslik mõju - kellele, kus seda ehitamiseks on vaja Saaremaa kohalikele/Eestile?
- Negatiivne mõju kohalikele tuulte režiimile - nt. lohesurfariid, ei saa sõita juba ainsagi tuuliku all.
- Kumuleeruv mõju kogu elukeskkonnale kõige laiemas tähenduses (inimene on siin arvestatud).

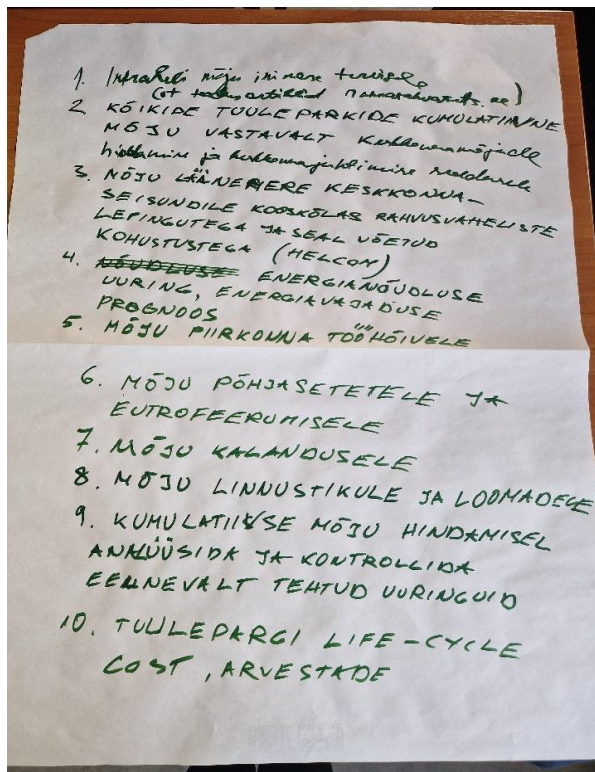
II laudkond

- lokaalne kliima
- mõju loomadele
- mõju hobidele – lohesurf, kalastus
- turvalisus - sõjaline konflikt
- mis pärast saab – kui eluiga on läbi
- majanduslikud mõju - töökohad, millised on ka võimalikud positiivsed mõjud
- energiakindlus
- taluvustasud – kuidas kompenseeritakse

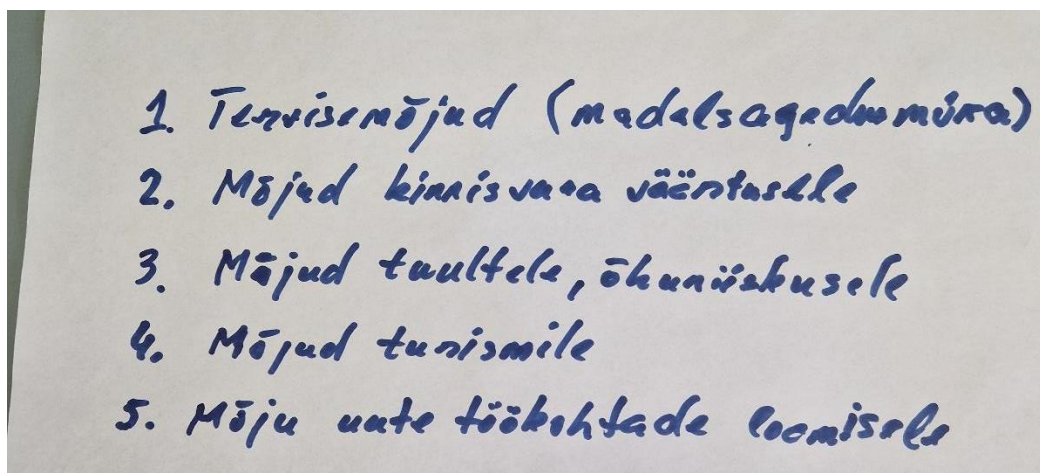
III laudkond

- infraheli, akustika mõju inimese tervisele
- kõikide tuuleparkide kumulatiivne mõju - vastavalt KMH seadusele
- Läänemere keskkonna seisund
- Energianõudluse huvi – kas on üldse tarvis? Kas nõudlus lepingutega kaetud?
- Mõju piirkonna tööhõivele - Sõrve
- Mõju Läänemere põhjasetetele
- Mõju kohalikule kalastamisele, kalandusele
- Mõju linnustikule, loomadele
- Kumulatiivse mõju hindamiseks tuleb analüüsida eelnevalt tehtud uuringuid, neid kontrollida
- Kõikide tuuleparkide eluea kulud – mis saab tuulikute osistest, kuidas neid käideldakse - jäätmeringlus. Milline mõju merepõhjale, kui tuulikud ära võetakse?

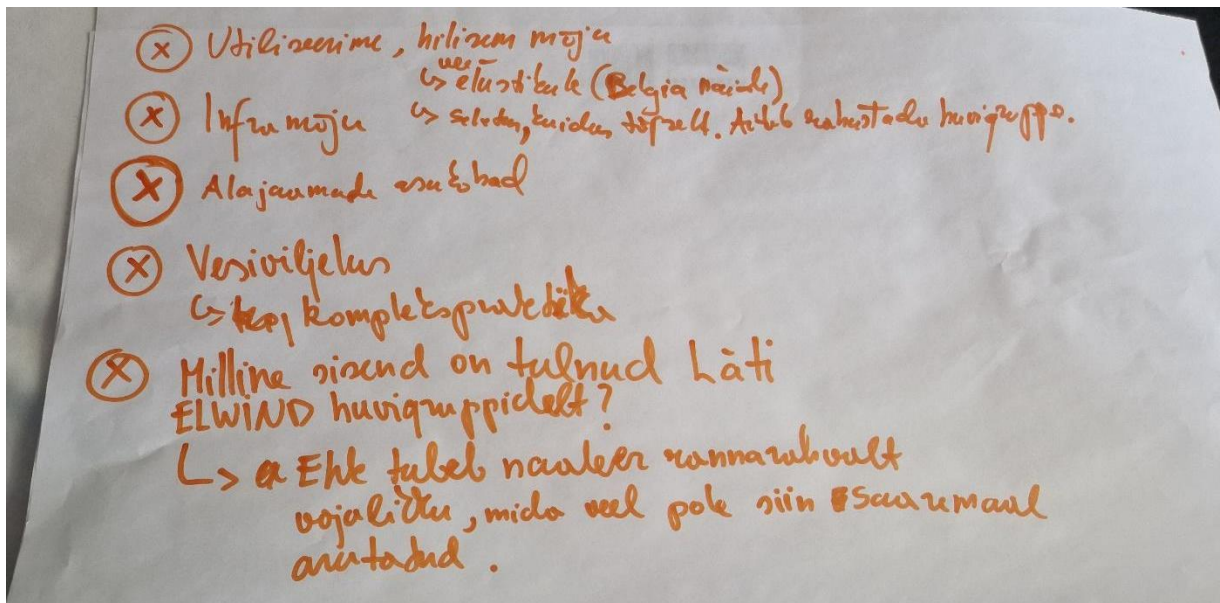
Laudkond IV

- Ei ole a priori vastu, tahame uuringute tulemusi ja siis teha ratsionaalse otsuse
- Mõjude juures peaks vaatama nii positiivseid kui negatiivseid
- Mõju inimese tervisele
- Mõjud kinnisvara väärtusele - võib olla nii positiivne kui negatiivne, oleneb, kuidas vaadata
- Mõjud tuultele ja õhuniiskusele
- Mõjud turismile
- Mõju sellele, kas inimesed tuleksid siia elama – sisemine sisseränne
- Mõju uute töökohtade loomisele – kellele, kas asenduvad jne.

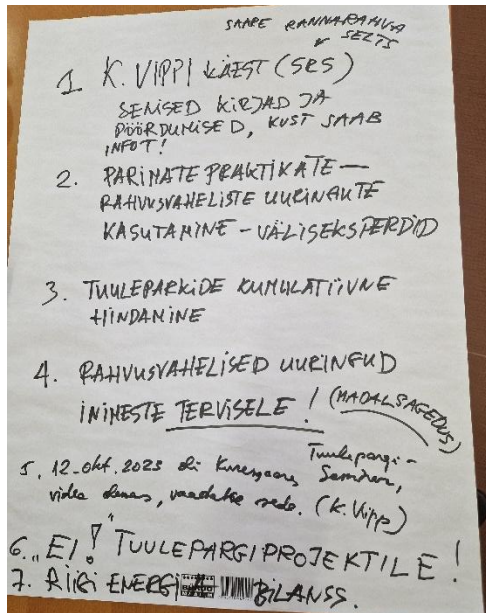
Laudkond V

- Hilisem utiliseerimine, selle mõju. Näide Belgiast, pikaajaline mõju - vundamentidele tekkinud elu, mis saab sellest
- Infraheli mõju
- Alajaamade asukohad – kus?
- Vesiviljelus ja komplekspraktikad, et selle peale mõeldakse
 - Kas ja milleks võiks lisaks veel majandustegevust tekkida, et luua lisandväärtust?
- Läti ELWIND – on olnud huvigruppide kuulamisi, saadud sisendit – seal võib olla head sisendit, võtta arvesse.

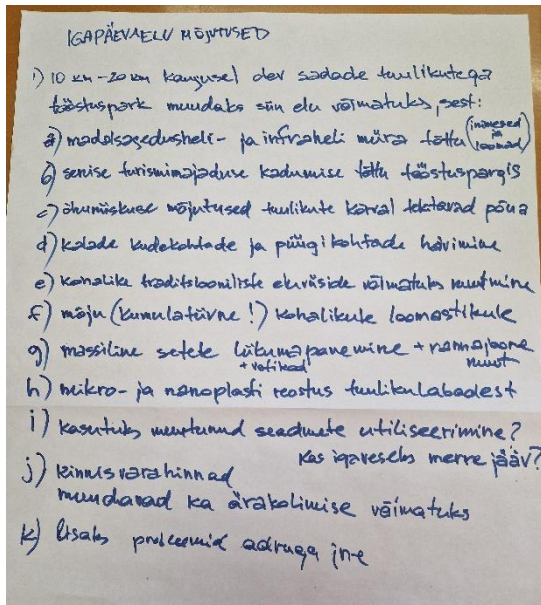
Laudkond VI

- Rannarahva seltsi kodulehte tuleks vaadata
 - 12.10.2023 - tuulepargi teemaline seminar – tuleks vaadata
- kümned pöördumised, sõnavõttud
- parimate praktikate, rahvusvaheliste uuringute, ekspertide kasutamine, arvesse võtmine - annab olulist sisendit tervesse protsessi
- kumulatiivne mõju
- mõju tervisele
- Riigi energia bilanss – kelle jaoks seda vaja on – kas kaablid lähevad Läti, Rootsi või Saksamaale – aga Eesti enda energia bilanss
- Rahvusvahelised uuringud inimese tervisele - rõhutatult
- Vt. uudist Prantsusmaalt tuuleparkide seaduslikkuse osas

Laudkond VII

- Kinnisvara väärtuse küsimus
- Visuaalne mõju - ootamatu pööre - roheturismist tööstusparki
- Mõju kohalikule kultuuritraditsioonile
- Madalsagedusliku infraheli mõju
- Mõju töökohtadele - töökohtade kadumine – tuulepargid ei anna piisavalt töökohti, kust leida kvalifitseeritud tööjõudu kohapeal?
 - Uus õppekava?
- Mõju turismimajandusele - mõju kohalike inimeste sissetulekutele
- Mõju õhuniiskusele - Taani, Norra uuringud muu hulgas - füüsikalised protsessid, õhuniiskuse kondenseerumine - väidetav mõjuulatus 20-30km tuulepargi raadiuses
- Mõju kalapüügile, kudemisaladele
- Mõju loomadele, rannajoonele, vetikatele
- Tuulepargi mõju mikro-nanoplasti ulatusele meres – arvestuslik lisa 3000kg/per annum
- Utiliseerimine eluea lõpul - mereala suletuks jäämise küsimus
- Põhiline hirm, et siin ei ole võimalik enam elada
- Mõju agari tehasele – korjatakse merest – valla tulu, töökohad

Lisatäiendused

- Riigi keskkonnastandardite analüüs
 - resonantsi küsimus näiteks
- Tuulelabade bisfenool A sisaldus – andmed vanade tuuleparkide põhjal, milline on mõju ümbruskonnale - Hollandist näide
- Valgusreostuse küsimus - selle mõju lindudele, rändeteedele
 - kumulatiivne mõju - koosmõjus teiste arendustega, vaadata kogumina, et saaks aru, kuidas laiali jagada nii, et minimeerida negatiivsed mõjud
- Võimalik mõju - väikelennukite/kopterite lendamise võimalikkus - ka lääne poole, mõju haiglatranspordile
- Mõju kariloomadele rannaniitudel pidamise kontekstis – infraheli mõju, häiring
 - mõju metsloomadele
 - vastupidine näide publikumist, kus loomad suunduvad just tuulikute poole
- GPS häiringu mõju - andmeside häiring, küber-hübriidrünnak
- Energia bilansi küsimus - päikesepaneelide/hoogelektri tasuvus, riigi ambitsioonid
- Energiataristukoridoride mõju
- Ülekande kadu ulatus
- CO2 jalajälje küsimus - tuulikute LCA ehk eluea analüüs
- Finantsmajanduslik mõju - võimalikud riigipoolsed dotatsioonid muu hulgas
- Saaremaa energia bilanss – kui toob tööstustehaseid, siis milline on tegelikult mõju, millist majandust see looks
- Neeme Nõmme hilisem lisandus – kalakotkaste uuring.